

NEA

ZΩΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ

ΤΟΥ

ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ

ΕΤΟΣ Δ'

ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΑΡΙΘ. 43

ΜΑΡΤΙΟΣ 1908

ΤΑ ΕΡΗΜ' ΑΚΡΟΓΙΑΛΙΑ*

Ο Δήμαρχος καὶ ἡ συνοδία του ἐπέζευσαν·
Ἡδαν ἔκει δχι μόνον τὴν γοητὰ Πλιάκαιναν,
καὶ τὴν θυγατέρα της Κρατήραν, ἀλλὰ καὶ τὴν
ἄλλην κόρην της, τὴν Τσιμπλιαράκαιναν, καὶ τὸν
σύζυγον ταύτης, τὸν Θανάσην. Μέτ' δλίγας
στιγμὰς ἔφθασαν κ' οἱ δύο νεῖοι τῆς γοαίας, οἱ
Πλιάκαιοι, ἀφήσαντες τὰ κοπάδια εἰς τὴν φύ-
λαξιν τῶν παραγυιῶν των. Ολοι εἶχαν ἔλθῃ
ώς ἐκ συνθήματος.

Ο γέρο-Τσιμπλιαράκης, δ σύζυγος τῆς Γηρα-
κώς, ώμοιάζε σχεδὸν μὲ Μαλτέζον ἐκτοπισμέ-
νον παρ' ἐλπίδα ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ἐρημικοῦ
βουνοῦ ἔκει, εἰς τὴν ἀπόκεντρον μικρὰν νησον.
Ἐκάπινε κοντὴν πίπαν ἀκοίμητον, εἶχε μισο-
κλειστὰ τὰ βλέφαρα, κ' ἐμάσσα τὰς συντόμους
ἀποκρίσεις ποῦ ἔδιδεν εἰς τὸν Δήμαρχον—ἐρω-
τῶντα αὐτὸν περὶ τῆς καταστάσεως τῶν ἀγρο-
τικῶν κτημάτων καὶ τῶν ποιμνίων—μεταξὺ τῆς
πίπας, τοῦ μύστακος, καὶ τῶν ὀδόντων του.

Ἡ Γηρακὼ ἦτο εὐδιάθετος, ν' ἀρχίσῃ τὴν
συνήθη δητορείαν.

— Καλῶς ἥρθατε, κουμπάρες κι' ἀφέντη μας,
κὺνδ Δήμαρχε. Ἡ Παναγὴ σᾶς ἔφερε. Απ' τὰ
ψὲς τὸ πουρονὸ, ὅπως καὶ πάντα, δὲν ἔπαφα νὰ
σᾶς ἔχω στὸν νοῦ μου. Τὸ εἴπα, ἐγὼ, τῆς
γοητᾶς—δὲ σοῦ τῷλεγα, μάνα; —πῶς κάτι μοῦ
ἔλεγε πῶς θὰ μᾶς θυμηθῇ δ κουμπάρος, δ
Δήμαρχός μας. Οληγύχτα σᾶς ἔβλεπα στ' ὄνει-
ρό μου.

— Καλῶς ἥρθατε, κὺνδ Κωνσταντῖνε, κουμ-
πάρε, παιδάκι μου, εἴπε μόνον ἡ γοητὰ Πλιά-
καινα. Καλὰ εἰν' ἡ κουμπάρα, τὰ παιδιά;

— Τὰ εἴπαμε ψὲς, ἐμεῖς, μὲ τὴν κουμπάρα,
διέκοφεν ἀκράτητη ἡ Γηρακώ. Οὖλα τὰ καλὰ
τ' Θροῦ τάχοιμε, τίποτα δὲ μᾶς λείπει, δόξα
νάγη δ Μεγάλοδύναμος.

— Μὰ δὲν πᾶς νὰ φορέσῃς κ' ἐσὺ τὴ φ' στάνα
σ' μάνα; Ετσι δὰ μὲ τὴν κόκκινη μαλλίνα θὰ
εἰσαι, μπροστὰ στὸν κουμπάρο καὶ τσ' μ' σαφι-
ραῖοι . . . Φᾶς φίνε καλά, ποῦ μᾶς θυμηθήκανε.

Εἴτα κύψασα πλησιέστερον τῆς εἴπε, κρυφά

* Ιδε σελίδα 755.

τάχα, ἀλλὰ μὲ φωνὴν ἀρκοῦσαν διὰ ν' ἀκου-
σθῇ ἀπὸ ὅλους τοὺς παρόντας.

— "Εχομε γάμο ἐδῶ, μάνα! γάμο καὶ χαρά.
Γιὰ κύτταξε 'κεῖ πέρα.

Τῆς ἔδειξε μαρκὰν εἰς τὴν ράχιν, ἀλλ' ἡ
ρραία δὲν ἔβλεπεν ἀρκετά.

— Τί εἶνε;

— "Ο Παπᾶ-Φραγκούλης! ποῦ 'ς αὐτὸν τὸν
κόσμο;;; "Εμαθα πῶς ἥτον νὰ λειτουργήσῃ
στὸν "Αἴ-Κωσταντῖνο, πέρα. Καὶ τί δουλειὰ
ἔχει ἀποδῶ;

"Η Μπόζαινα (ἔφερε τὸ ὄνομα τοῦτο ἐκ τοῦ
πατρὸς της, ἐπειδὴ ἦτο προγονὴ τοῦ Πλιάκα,
ἐκ πρώτου γάμου τῆς μητρὸς της γεννηθεῖσα)
ἔλεγεν ὅλ' αὐτὰ μὲ μεγάλην φαιδρότητα. 'Ο
κύρῳ Κωσταντῆς δ' Δήμαρχος, ἀκουσίως πως,
ἔπενευσεν εἰς τὸ πλάγιον ἐρώτημά της, καὶ τότε
ἡ Μπόζαινα ἐβεβαιώθη.

Τότε στραφεῖσα πρὸς τοὺς ἀδελφούς της:

— Τί κάθεσθε, παιδιά; δὲ σφάζετε κανένα
βιτσόλι;

— Αὐτὸς εἶνε δουλειὰ ποῦ γίνεται, εἶπεν ὁ
εἰς τὸν Πλιακαίων. "Αργητα δὲν ᔁχει.

— Τώρα ψήνεται καὶ τὸ κοκορέτσι, πίσω
ἀπ' τὸ μαντρὶ ἐκεῖ, ἐβεβαιώσεν δὲ τερος.

— "Αλήθεια; Μπράβο!

— Μὰ πῶς; Μπορούσαμε νὰ μὴ φιλέψουμε
τὸν κύρῳ Δήμαρχο, τὸν κουμπάρο, στὰ τόσα
χορόνια ποῦ μᾶς θυμῆθηκε. — Μὰ, ἀν εἰν' ἔτσι,
νὰ σφάξουμε κ' ἔνα δεύτερο.

*

"Ο κύρῳ Κωσταντῆς δ' Μωραΐτης εἶχεν εἰπῆ
εἰς τὸν κλητῆρά του, ἀφοῦ τοῦ ἔνευσε νὰ πλη-
σιάσῃ:

— Τὰ μάτια σου τέσσερα! νὰ μὴ μᾶς φύγῃ
δ' Πατσοστάθης.

— "Εννοια σου, κύρῳ Δήμαρχε: ἐμβῆκα στὸ
νόημα ἐγὼ, ἀπήντησεν δ' Κυριάκος.

"Ηδη εἶχε πλησιάσει ἀπὸ τὴν ἀντικρυνὴν ὁά-
χιν ποῦ ἥρχετο δ' Παπᾶ-Φραγκούλης, ἐπὶ ὄνα-
ριον, μ' ἔνα μικρὸν υἱόν του ἀκολουθοῦντα
πεξόν δπισθεν.

— Νὰ, ἔφθασε δ' Παπᾶς, εἶπεν δ' κύρῳ Κω-
σταντῆς.

Καὶ στραφεῖς πρὸς τοὺς Πλιακαίους:

— Τί κάθεσθε, παιδιά; Δὲν κόβετε δυὸς κλη-

ματσίδες. Θὰ χρειασθοῦν γιὰ τὰ στέφανα. Τὰ
καταφέρνεις, κουμπάρα Γηρακώ;

Καὶ πρὸς τὸν ἀνεψιόν του:

— Σωτηράκη, θυμῆθηκες νὰ πάρῃς τὸ βα-
ράκι ποῦ σοῦ εἶπα, μὲ τὴς μεταξωτὲς κορδέλλες;

"Ο μικρὸς νέος ἔβγαλεν ἀπὸ τὸν κόλπον του
ἐν τυλιγμένον χαρτίον, μέσα εἰς τὸ δποῖον
ὑπῆρχον χρυσόχαρτα καὶ χρωματισταὶ ταινίαι,
δποῖα συνηθίζοντο πρὸς διακόσμησιν τῶν στε-
φάνων, καὶ τὰ ἐνεχείσιεν εἰς τὴν Μπόζαιναν,
ἥτις τὰ ἔδεχθη γλυκὰ μειδιῶσα.

'Ἐν τῷ μεταξὺ δ' Παπᾶς ἐπέζευσεν, ἔχαιρ-
τισε τὴν συνοδίαν ἥτις τὸν ἐποστηκώθη καθὸ
ἔξεοχόμενον ἀπὸ λειτουργίαν, κ' ἐπιει μετὰ τῶν
ἄλλων τὸ δακί, τὸ δποῖον προσεφέρθη ἀπὸ τὸν
βοσκὸνς εἰς τοὺς ἐπισκέπτας. 'Ο εἰς τῶν δύο
Πλιακαίων εἶχε φέρει ἥδη τὸ κοκορέτσι, τὸ
δποῖον ἄχνιζε καὶ εἶχε θεσπεσίαν κνίσσαν.

— Φέρετε τὸ μπιλλετὶ, παιδιὰ, εἶπεν δ' κύρῳ
Κωσταντῆς. Δὲν εἴχετε καμωμένο, προικοσύμ-
φωνο, ὅταν ἔζη δ' πατέρας σας;

— Μάλιστα, κύρῳ Δήμαρχε.

— "Απάνω στ' ἀραφάκι τῶχω, κοντὰ στὰ
Κονίσματα, εἶπεν δ' γοητὰ Πλιακαίνα.

"Ο νέος ἔφερε τὸ χαρτίον καὶ τὸ ἐπαρουσία-
σεν εἰς τὸν Δήμαρχον. Οὗτος ἔνευσε πρὸς τὸν
ἀνεψιόν του νὰ τὸ διαβάσῃ.

« Εἰς τ' ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ,
καὶ τοῦ Ἀγίου Πνέματος—ἔδιάβασεν εἰς ἐπή-
κοον πάντων δ' Σωτηράκης—πανδρεύω τὸ σή-
μερον τὴν θυχατέρα μου Κρατήρα, μὲ τὸν
Στάθη, γυιὸν τοῦ Πατσογιάννη, καὶ τῆς δίνω
πρῶτα τὴν εὐχὴ μου, ἐγὼ κ' δι' ἡ φαμηλιά μου δὲ
μάνα της, ἀπὸ τὰ εἴκοσι μας νύχια, καὶ τῆς
δίνω, δεύτερο τὸ καλύβι στὴν Κλινιά, στὴν
κορφὴ τῆς ὁάκης, μαζὶ μὲ τὴν αὐλή της καὶ
τὸ φοῦρνο, καὶ τὴν περιοχὴ τὸ χωράφι στὴν
Κλινιά, σύμπλια (. . .), καὶ ἄλλο κοντὰ στ'
Ἀγαλλιανοῦ τὸ δέμα, σύμπλια (. . .), καὶ τὸν
ἔληνα στὴν Κεχρεᾶ, μὲ σύνορα (. . .) καὶ ἄλλον
ἔληνα στὰ Λεχούνια (μὲ τόσα δένδρα, καὶ τόσα
θηλιάσματα). . . Καὶ τῆς δίνω ἔβδομηγητα πέντε
γίδια ἀπ' τὸ κοπάδι μας . . . καὶ τῆς δίνω
ὅλα τὰ τίποτε καὶ τὰ ἐντύματα τοῦ σπιτιοῦ
(ἀκριβῆς κατάλογος φορεμάτων, σιγδόνων)

κ.τ.λ.)· πέντε χαλκώματα, ἔνα δακοκάζανο, τρία πιθάρια, δύο βαρέλια, τηγάνια... πυροστιὰ... σκαφίδα... πήττα... κόσκινο ». Τίποτε δὲν ἔλειπε.

— Λοιπὸν, τὰ προικιὰ εἶνε ἀρκετὰ, εἶπε σοβαρὸς ὁ Δήμαρχος. Ἐφρόντισες γιὰ τὴν ἄδεια ποῦ σοῦ παρργγεῖλλα, Παπᾶ;

‘Ο Δήμαρχος ἐφυλάχθη καλῶς νὰ ἔρωτήσῃ τοὺς οἰκείους τῆς νύμφης ἢν ἐνέμεναν εἰς τὴν προϊκὰ τὴν δποίαν εἶχεν δρίσει ὁ πατήρ των, ἢ ἢν ἥθελαν νὰ κάμουν συμβόλαιον. ‘Ο εἰς ἐκ τῶν δύο γυψαικαδέλφων ἐφάνη ὅτι κάτι ἥθελε νὰ εἴπῃ, ἀλλὰ συναρπαγεὶς ἀπὸ τὴν βίαν τοῦ Δημάρχου, «ἀποδακῶθηκε», κ’ ἐσιώπησεν.

‘Ο παπᾶ-Φραγκούλης ἔβγαλεν ἀπὸ τὸν κόλπον του διπλωμένον χαρτόσημον, τὸ ἔξεδίπλωσεν, ἔβαλε τὰ γυαλιά του, κ’ ἐδιάβασεν :

«Ο Ἀρχιερατικὸς ἐπίτροπος.... πρὸς τὸν ἔφημέριον, τὸν Σκευοφύλακα Φραγκούλην Ἀλεξάνδρου.

«Ἐπιτρέπεται σοι ἵνα στεφανώσῃς τὸν Εὐστάθιον Ἰωάννου Πατσᾶ, ἐτῶν 34, μετὰ τῆς Κρατήρας Κωσταντίνου Πλιάκα, ἐτῶν 27, εἰς πρῶτον γάμον ἀμφοτέρους, τηρουμένων.... » κτλ. κτλ.

— Λοιπὸν, ἔχεις ἀντίρρησιν, Στάθη; ἥρωτησεν αἴφνης ὁ Δήμαρχος τὸν γαμβρόν. “Ολα δὲν εἶνε ἐν τάξει;

— Ἔγὼ ἥθελα νὰ σ’ πῶ ἔνα λόγο κρυφούτσικον, κὺρο Κωσταντίνε, κουμπάρε, εἶπεν ὁ Στάθης. “Ἄς τάκούσῃ κι’ ὁ Παπᾶς, Ἱερέας ἄνθρωπος εἶνε.

— Ἐλα, λέγε.

‘Ο νέος ἐπλησίασεν, ἐστάθη μεταξὺ τοῦ Δημάρχου καὶ τοῦ Παπᾶ, οἵτινες ἐκάθηγαν ἐπὶ τινος μεγάλου κορμοῦ ἀγρίου δένδρου, ἐρριμένου ἐκεῖ, καταντικὸν εἰς τὴν θύραν τῆς μικρᾶς οἰκίας. Ἐκυψε πρὸς αὐτοὺς καὶ ἥρχισε νὰ λέγῃ :

— Ἔγὼ, κουμπάρε, ἥθελα νὰ στεφανωθῶ, καὶ θὰ ἡμιουν στεφανωμένος ἀπὸ χρόνια τώρα. Καὶ φοβᾶμαι, φοβᾶμαι....

— Τί φοβᾶσαι;

— Τὰ μάγια! εἶπε μυστηριωδῶς.

— Καὶ τὰ πιστεύεις, αὐτά; εἶπεν ὁ κύρος Κωσταντῆς.

— Τὰ πιστεύω, λέει;... Δυὸς μάγισσες, δυὸς

κακὲς γυναικες, τὴς ἔρω, δὲν τὴς ἔρω, μοῦ κάμανε... ναὶ, μοῦ κάμανε μάγια, νὰ μὴ ἰδῶ προκοπῆ.

— Καὶ πῶς δίδεις ἀξίαν εἰς τοῦ Σατανᾶ τὰ ἔργα, Στάθη; εἶπε λαβὼν τὸν λόγον ὁ Παπᾶς. Δὲν ἔρεις ὅτι ὁ διάβολος δὲν ἔχει ἔξουσίαν ἐπάνω στοὺς δούλους τοῦ Θεοῦ νὰ μπορῇ νὰ τοὺς βλάψῃ;

— Μὰ τὴς εἶδα, σᾶς λέω, μὲ τὰ μάτια μου, Παπᾶ! Νύχτα, φεγγάρι ἥτανε. Τὴς εἶδα ποῦ ἔκαναν τὰ μάγια. Τὴς γνώρισα, δὲν τὴς γνώρισα, μὰ ως τόσο... μοῦ ἔδεσαν κόμπο νὰ μὴ μπορῶ νὰ τὸν λύσω.

— Φαντασία σατανικὴ ἥτον, Εὐστάθιε, εἶπε σοβαρῶς ὁ Ιερεύς. Καὶ ἢν ἔκαναν τίποτε, τὸ ἔκαναν διὰ νὰ σὲ φοβήσουν. Μὴν τὸ πιστεύῃς, νὰ μὴν ἔχῃ ἴσχύν.

— Καὶ δὲ μοῦ λές ἔνα πρᾶγμα, Στάθη, ἐπέφερεν ὁ Δήμαρχος, μὲ φωνὴν ὥστε ν’ ἀκούσουν κ’ οἱ ἄλλοι τριγύρω. (Εἶνε ἀληθὲς ὅτι μέγα μέρος τῶν λεχθέντων, ὅλοι εἶχον ἀκούσει).

— Ορίστε, κύρο Δήμαρχε.

— Γιατὶ, ἐνόσω μένεις ἀστεφάνωτος, δὲν φοβᾶσαι μήπως δὲν κάμης προκοπὴ, κι’ ἄμα στεφανωθῆς, φοβᾶσαι μήπως δὲν κάμης;

— Γιατί; ἔρω κ’ ἔγώ;

— Τότε, ἔπρεπε νὰ εἶχες χωρίσει.

— “Ἄς μ’ ἔχωριζαν!

— Δὲν ἥθελε νὰ χωρίση, κύρο Δήμαρχε! διεμαρτυρήθησαν μιὰ φωνὴ ἡ γραία κ’ οἱ δύο νιοί της.

— Τότε, ἀς στεφανωθῆ, συνεπέρανεν ὁ Παπᾶς. “Ἄς βάλῃ τὸ στεφάνι, κ’ εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ καλάσουν τὰ μάγια.

— Τοφόντι!... Πολὺ καλὰ λέει ὁ Παπᾶς, ἐφώναξεν ἐγκαρδίως μὴ δυνηθεὶς νὰ κρατηθῇ ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμόν του, ὁ μπάρμπα Κυριάκος. Τὴν εὐχὴν σου νάχω, Λάλ-Πρίφτη!

* *

‘Εν τῷ μεταξὺ, τὸ Γηρακὸν ἡ Μπόζαινα, μειδιῶσα πάντοτε τὸ γύρου μειδίαμα, εἶχε διέλθῃ εἰς τινὰ ἀπόστασιν, μὲ τὰ στέφανα τὰ δποῖα εἶχε κατασκευάσει, κρατοῦσα καὶ κρύπτουσα δῆθεν αὐτὰ – ἀχριθῶς ὥστε νὰ τὰ ἐπιδεικνύῃ.

— Λοιπὸν, ὅλη καλὰ, ἔκραξεν ὁ Δήμαρχος εἰς ἐπήκοον τῆς Μπόζαινας ἀς στολισθῆ ἡ Νύφη!

— Κ' ἔπειτα, εἶπεν ἀκόμη μετά τινα σκέψιν δι παπᾶ-Φραγκούλης, ἔχουμε κι ἄλλο μεγαλείτερον ἀντιμαγικὸν ἔδω. Νὰ σοῦ πῶ, Γηρακώ!

Ἐσηκώθη, ἔφαξεν εἰς τὸ δισάκκι, τὸ δόπιον εἶχαν ἔεφορτώσει ἀπὸ τὸ ὄναριόν του, καὶ ἀνέσυρεν ἐκεῖθεν μικρὸν χρυσοδεμένον βιβλιάριον, μὲ Σταυροὺς στολισμένον, καὶ τὸ ἔδωκεν εἰς τὴν Μπόζαιναν.

— Ἰδοὺ, λάβε τὸ Τετραβάγγελο. Ἄς τὸ βάλῃ στὸν κόρφο του δι γαμβρός, τὴν ὥραν ποῦ θὰ τελῆται τὸ μυστήριο, γιὰ νὰ μὴν τὸν πιάνουν τὰ μάγια.

— Μοῦ βρίσκεται κ' ἐμένα ἔνα Τετραβάγγελο, Παπᾶ. Νὰ τὸ βάλω στὸν κόρφο τῆς Νύφης.

— Ἀκόμη καλλίτερα.

— Λοιπὸν, τίποτα δέ μας λείπει, εἶπεν δι Δήμαρχος.

— Σύντεκνος;... Τουλόουσ' κὺρο Δήμαρχε; ήρωτησεν (αὐτὸς ἡτον δι δεύτερος λόγος τὸν δόπιον εἶπε) δι γέρο-Τσιμπλιαράκης.

— Στάθη, εἶπεν δι Δήμαρχος, δὲν σ' ἔχει βαπτίσει δι γέρο-Ταντὸς, δι γαμβρός μου;

— Ναί.

— Νὰ δι γυιός του δι Σωτηράκης. Αὐτὸς θὰ κρατήσῃ τὰ στέφανα.

— Ἐγὼ κουμπάρος; εἶπε μὲ παιδικὴν γαρὰν δι Σωτηράκης.

— Ἐσύ.

— Καὶ δὲν ἡξερα, μπάρμπα νὰ βάλω τὰ καλά μ' τὰ δούχα! μόνο ἥρθα μ' αὐτὰ ποῦ φορῶ. Κυριακὴ εἶνε, μὰ θὰ πάτε 'σ εξοχὴ, μοῦ λέει ἡ μάνα μου—νὰ μὴν τὰ χαλνᾶς, καὶ στρώνεσαι ὅπου φτάσῃς... καὶ τὰ χαλνᾶς, λέει, τὰ δοῦχα σ'. Κρίμας!

— Δὲν πειράζει, εἶπε γελῶν δι Δήμαρχος. Μὰ γιατὶ σ' ἐπῆρα θαρρεῖς, γιὰ γραμματικό; Γιὰ κουμπάρο σ' ἥθελα. Κ' ἔπειτα δέ σου εἶπα νὰ πάρῃς βαράκια καὶ κορδέλλες;

— Ποῦ νὰ καταλάβω;

Εἶτα, δι Δήμαρχος, μὲ μαλακωτέραν φωνὴν πρὸς τὸν συγγενεῖς:

— Ο γαμβρός, ωστόσο... ἀν καὶ φορεῖ τὰ κυριακάτικα... γιὰ νὰ μὴν το ἔχῃ παράπονο, καλὸ θὰ ἡτον...

— Πῶς εἶπες, κύρο Δήμαρχε, ἐμορμύρισεν δι πισθεν τῆς πίπας του, ἐν μέσω μικροῦ νέφους καπνοῦ, δι Τσιμπλιαράκης.

— Νὰ σαλτάρῃ ἔνας, ἐπανέλαβεν δι Δήμαρχος, νὰ τοῦ φέρῃ τὰ λαμπριάτικα τὰ δοῦχα του... πέρο ἀπὸ τὸ καλύβι τὸ πατρικό του. Πᾶς, Γιώργη;

— Ἐγὼ, κύριε Δήμαρχε, εἶπεν δι νεώτερος ἐκ τῶν Πατσαίων.

— Καὶ γιὰ καλλίτερα, ἀς σὲ συνοδεύσῃ δι Παναγιώτης. Τρεχάτε. Κι' ἀκουσε! δι ποιον εὔρης ἀπὸ τὸν συγγενεῖς τοῦ γαμβροῦ, κάλεσε τὸν στὸν γάμο.

— Νὰ μὴ μᾶς ποῦν πῶς τὸν ἐκάμιαμε τάχα κρυφὰ τὸν γάμο, ἐπέφερε γελῶν δι Δήμαρχος. Πηγαίνετε. Ἐχουμε καιρὸν ἀκόμα. . . "Οσο νὰ στολισθῇ κ' ἡ Νύφη.

— Πᾶμε. . . κ' ἔφτασα! ἔκραξε τρέχων ἐμπρὸς δι νέος.

Ο Παναγιώτης δι "Αλλαξης, δι δραγάτης, ἡκολούθησεν δι πισθεν του μὲ βάδισμα καὶ τρόπον χασομέρη, εἰς τὸν δόπιον ἐπέβαλέ τις ἀγγαρείαν. "Αμα ἐκρύβησαν δι πισθεν τῆς πρώτης συστάδος τῶν δένδρων, ἔκραξε πρὸς τὸν νεαρὸν βοσκόν:

— Στάσου, τί βιάζεσαι ἔτσι, Γιώργη; — νὰ κάμουμε κ' ἔνα τσιγάρο δά!

Κ' ἐξερρέμασε τὴν δερματίνην καπνοσακκούλαν του ἀπὸ τὸ σελάχι, δι που τὴν εἶχε κρεμασμένην δι ἱμάντος.

Ο Γιώργης ἐξηκολούθησε νὰ τρέχῃ ἐμπρός.

Μετὰ μίαν ὥραν, ἐράνη πρῶτος δι Παναγιώτης—δστις, φαίνεται, δὲν εἶχε πορευθῆ ὅλον τὸν δρόμον, ἀλλ' εἶχε στήσει καραούλι ἀντικρὺ τῆς ἐπαύλεως τοῦ Πατσογιάννη, πρὸς τὴν δάκιν τὴν νοτιανατολικήν.

— Ερχονται, εἶπε.

Τῷ ὅντι, μετ' ὀλίγα λεπτὰ, ἔφθασεν δι Γιώργης, φέρων τὰ λαμπριάτικα δοῦχα τοῦ γαμβροῦ. Μαζί του ἥλθαν ἀπὸ τὸ καλύβι τὸ Πατσογιάννευκο, ἡ γηὴ Πατσοῦ, ἡ μάνα τοῦ γαμβροῦ, εἰς νεανίσκος ἀδελφός του, μία ἀδελφή του χήρα μὲ δύο ἀνήλικα παιδιά, καὶ εἰς ἐξάδελφός του, Πατσοδημήτορης.

* Η Νύφη στολισμένη, κάτω νεύουσα τὰ δύματα, μὲ τὰ βλέφαρα κατεβασμένα, τοὺς ἐπερίμενεν ἐντὸς τῆς καλύβης. Τῆς εἶχαν φορέσει πορφυροῦ ὑποκάμισον μεταξωτὸν, μὲ λεπτὰ κεντήματα περὶ τὴν τραχηλιὰν καὶ τὰς χειρίδας, φουστάνι «κερμεσούτι» βαθέος κοκ-

κίνου χρώματος, ἀλέμι λεπτοῦφες, διαφανές, περὶ τὴν κεφαλὴν, καὶ βαθούνιλι βελούδινον περὶ τὸν βραχίονας καὶ τὸν ὄμοιον. Ἀληθινὰ, ὡς τσομπανοπούλα τοῦ βουνοῦ, ἦτον πολὺ καλὰ ἐνδυμένη. Ἄλλ' ἡ οἰκογένεια ἦτον εὔπορος, καὶ ἄλλως ἡ Μπόζαινα, ἡ ἀδελφὴ τῆς, ἤτον ἐπιδεξία ὅσον καὶ πᾶσα γυνὴ τῆς πολίχνης.

Ἐντὸς τῆς καλύβης, προσείρως εὐτρεπισθείσης, ἐστάθησαν κατέναντι τοῦ μικροῦ εἰκονοστασίου, ὁ γαμβρὸς κ' ἡ νύφη. Λαμπάδας, ἀλήθεια, εἶχαν ἔχασει νὰ φέρουν ὁ Δήμαρχος κ' ἡ συνοδία του, ἀλλ' ὁ παπᾶς-Φραγκούλης ἔφαξεν εἰς τὸ δισάκκι, καὶ ηὗσε δύο ἐκ καθαροῦ κηρίου, αἱ δποῖαι εἶχον περισσεύσει ἀπὸ τὸν "Αγ. Κωνσταντίνον. Εἶχον ἀναφθῆ ἐπ' ὀλίγον, ἀλλ' ἐπειδὴ ἦσαν λειτουργισμέναι, ὁ Παπᾶς τὸ ἔκρινεν ὡς καλὸν οἰωνὸν διὰ τὸ ἀνδρόγυνον.

Ἄφοῦ ἐδαψύλευσεν ὁ ἵερεὺς τὰς εὐλογίας του, καὶ ἀνέφερεν ὅλα τὰ ζεύγη τῶν Πατριαρχῶν ὅσα λέγει «ἡ εὐχὴ», καὶ εὐχήθη ἐπ' αὐτοὺς «τὴν δρόσον τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τὴν πιστήτα τῆς γῆς», ἐπέθηκε τὰ στέφανα—τότε οἱ δραγαγᾶται ἔρριψαν δύο κουμπονιὲς, κι' ὁ χωροφύλαξ ἔξεκένωσε τὸ ὅπλον του—ἔφεραν τοὺς τρεῖς γύρους μὲ τὸ «'Ησαΐα Χόρενε», κ' ἔρριψαν δλοι τοὺς νεονύμφους μὲ δρῦζι καὶ μὲ σιτάρι (ώσαν νὰ εἰξευρε κάτι ἡ Μπόζαινα χθὲς, καὶ εἶχεν ἀγοράσει διπλοῦν δρῦζι ἀπὸ τὴν πόλιν) ὁ Σωτηράκης, εἰς δλον τὸ διάστημα, ἦτον ἀνεβασμένος ἐπάνω εἰς ἓνα κούτσουρον, κ' ἔφθανεν ἡ χείρ του ἀκριβῶς εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ γαμβροῦ.

Εἶτα δλη ἡ συνοδία τὸ ἔστρωσεν ἔξω, εἰς τὴν σκιὰν δύο μεγάλων πλατάνων, σιμὰ εἰς τὴν βρυσσούλαν, κ' ἐπέπεσε μὲ ἀκράτητον πλέον πεῖναν εἰς τὰ δύο σφακτὰ, τὰ δποῖα εἶχαν ψήσει οἱ παραγυιοὶ—τὰ κοπέλλια τῶν αἰγοβοσκῶν—στῆς σοῦβλες.

Οἱ καλεσμένοι, συγγενεῖς, γείτονες, κ' οἱ παρατυχόντες, ἀνήρχοντο εἰς δύο δωδεκάδας καὶ πλέον. Εἶχον ἔλθη ἀπὸ ἄλλας γειτονικὰς ἐπαύλεις ὁ Γιώργης τ' Παναγιώτη, κ' ἡ Κυπαρισσοῦ, ἡ γραία σύζυγός του, καὶ δύο ἡ τρεῖς ἄλλοι βοσκοὶ μὲ τὰς γυναῖκάς των.

Οἱ μπάρμπα-Γιώργης ἦτον ὁ πατήρ τοῦ ἀγροφύλακος Παναγιώτου, καὶ πενθερὸς τοῦ

Μαυρονούρη. Ἡτον παλαιὸς πολὺ, καὶ εἰχε φιλάσσει τὸ πρῶτον κίνημα εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ αἰῶνος, τὴν ἀποστασίαν τοῦ Νικητσάρα καὶ Βλαχάβα καὶ ἄλλα ἀρχαιότερα συμβάντα. Ἐπέκαιρον εῦρεν (ίσως εἰς ἄλλους νὰ ἐφάνη ἄκαιρον, καὶ νὰ ἐνθύμισε τὴν παροιμίαν) ἐκ τῶν παλαιῶν ἀναμνήσεών του νὰ διηγηθῇ πῶς ἐγίνοντο τὸν παλαιὸν καιρὸν μερικοὶ γάμοι.

— Ξέρετε, βρὲ παιδιά, τοὺς Καραχμεταίους, αὐτὸ τὸ παλαιὸ σοῦ ποῦ βρίσκεται ἀκόμα, κάτω στὴ χώρα; Ο Καραχμέτης, μὴ θαρρεῖτε πῶς ἦτον Τούρκος· ἦτον δωματής, Κουμπῆς τοῦ Νικολέτου, ἔτσι τὸν ἐλέγανε. Καὶ τὰ εἰχε καλὰ μὲ τὸν Καπετάν Παπᾶ, τὸν Καρᾶ-Ἀχμέτ, καὶ γι' αὐτὸ τὸν εἴπανε κι' αὐτὸν Καραχμέτη. Κ' ἔχωρισε τὴν πρώτη γυναῖκά του, ἐπειδὴ ἐτούθιελε—γιατὶ δὲν ἔκανε παιδιά. Κ' ἐπῆγε ἀπάνω στὴν φεργάδα τὴν Τούρκικη, ποῦ ἦτον ἀραγμένη ἔκει κάτω, στὸ Μέγα-Γιαλὸ, κ' ἐπῆρο ἔναν Παπᾶ μὲ τὸ στανιὸ νὰ τὸν στεφανώσῃ μὲ ἄλλην· κι' ὁ Παπᾶς θέλησε νὰ τὸν γελάσῃ, κι' ἀρχισε νὰ διαβάζῃ τὴ Μεγάλη Παράκλησι, ἀντὶ νὰ διαβάζῃ τὰ γράμματα τοῦ Γάμου· μὰ δὲ Κουμπῆς, ἀγκαλὰ κι' ἀγράμματος, σὰν ἐμένα, τὸ κατάλαβε· καὶ τότε δὲ Παπᾶς, ἐφοβέριζε τὸν παπᾶ... κι' ὁ παπᾶς, ζωρ-ζουρνά, τὸν ἐστεφάνωσε· κι' ἀπ' τὸ φόβο του ἀρρώστησε, κι' ἀπέθανε ὑστεροῦ ἀπὸ λίγον καιρό,—ἔχεις φλέβα ἀπ' τὸν Καραχμεταίους, κουμπάρος, κὺρος Κωνσταντίνε; ἥρωτήσεν αἴφνης μὲ ἀρχαῖκην ἀφέλειαν, στραφεὶς πρὸς τὸν Δήμαρχον.

— Έγώ, όχι, ἀπήντησε γελῶν ὁ Δήμαρχος συμπειθεριά μόνον ἔχω.

— Νὰ μὲ συμπαθᾶς, κουμπάρος, εἶπεν ὁ γέρων, βλέπων ὅτι καὶ ἄλλοι ἐγέλασαν.... θὰ πιῶ στὴν ὑγειά σου, τὸ διπλό!

Οἱ μπάρμπα—Γιώργης ὑψώσε τὴν φλάσκαν, καὶ ἥρχισε νὰ προσφωνῇ.

— Εὐλοειτό, Παπᾶ! νὰ χαίρεσαι τὸ πετραχήλι σου! Τὴν εὐκή σου νᾶχη, τὸ νέο ἀνδρόγυνο. Στεφεωμένοις καλορρέζικοι! νὰ ζήσουν! μὲ γυιούς. Γειτόνισα Πλιάκαινα, καὶ σὺ γεηράς Πατσοῦ! νὰ τὸν χαίρεστε! μὲ ἀγγονάκια. Γειά μας! καλὴ γειά! διάφρορο! καλὴ καρδιά! Χαρούμενοι! καὶ στὰ φικά σας, παιδιά! Κουμπαρόπουλο, παιδί μου ποῦ τοὺς στεφάνωσες: νὰ ζήσης, νὰ λαδώσῃς, νὰ μυρώσῃς, ν' ἀγιάσῃς!

Καὶ πάλι νὰ τρέξῃς μὲ τὸ κλῆμα, κατὰ πῶς
επρέξεις. Νὰ χαίρεστε! καλόκαρδοι! Κουμπάρε,
κύρι Δήμαρχε, στεριωμένος, καλοφρίζικος, νὰ σὲ
χαροῦμε! νὰ προκόψῃς, σιδεροκέφαλος! Κύρι
Νωματάρχη, νὰ χαίρεσαι τὸ σπαθί σου! Νὰ
χαρῆτε, παιδιά, ἐβίβα δῖοι, πέρα—πέρα! Γρηγά
Κυπαρεσσοῦ, νὰ χαίρεσαι τὸ γέρο σου (ἐννοοῦ-
σε τὸν ἑαυτόν του.) Ἐβίβα, Εἴ περ τε!

Ἐρρόφησε γερά, καὶ μισοάδειασε τὴν φλά-
σκαν. Εἶτα ἥρχισε νὰ τραγουδῇ.

Σὰν πεθάνω, νὰ μὲ κλαῖτε
Κριμα 'ς τὸ βοσκὸ, νὰ λέτε.

Καὶ μετὰ μίαν στιγμήν.

Ἄκολουθεὶ

Α. ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ

ΑΓΓΕΛΙΚΟΥΛΑ

‘Ο Πέτρος Βάγιας πέθανε τὰ ξημερώματα,
μέσα στὸ μικρὸ τὸν μαγαζάκι, πρὶν προφθάσῃ
νὰ ξαναϊδῇ τὸν Ἡλιο καὶ τὴν Ἀγάπη τὸν. Μὰ
οὐτε δὲ Ἡλιος, οὐτε ἡ Ἀγάπη τὸν πολυνοσούσθη-
καν γιὰ τὸ θάρατο τὸν. ‘Ο Ἡλιος πρόβαλε
πρόσχαρος στὸ βοντὸ, σὰν πάντα, κ' ἡ Ἀγάπη
τὸν στὸ παραθύρι. Μονάχα ἦνας γαλατᾶς, μ' ἔνα
τουλοῦμι φορτωμένο σ' ἔναν γάιδαρο, στάθηκεν
αὐγὴν αὐγὴ μπροστά στὸ μαγαζάκι, ἔρριξε μιὰ
ματιὰ μέσα καὶ τράβηξε βιαστικὰ τὸ δρόμο τὸν.

— Λυό μέρες ἀλισβερίσι, εἶπε. Παραβιάστηκε
νὰ πεθάνῃ δὲ χριστιανός..

Ως τὸ βράδυ, τὸ βασίλεμα, ἀπ' τὸ λεβέντικο
κορμὶ καὶ τὴν χαρούμενη καρδιὰ τοῦ Πέτρου,
δὲν εἶχεν ἀπομείνει ἄλλο μέσα στὸ μαγαζάκι,
παρὰ ἔνα δρόμα κ' ἦνας καῦμός.

* * *

Μέσ' ἀπ' τὶς κλειστὲς πόρτες τοῦ μαγαζειοῦ,
πίσω στὸ μικρὸ περιβολάκι, κάτω ἀπ' τὴν φουν-
τωτὴ λεύκα, τρεῖς χαροκόποι κι' δὲ παραγνιός
τοῦ Πέτρου, κάνανε τὴν παρηγοριά. Ἡτανε ἡ
τακτικὴ παρέα τοῦ μακαρίτη. Μονάχα γι' αὐτὸν
ηνοίξε σήμερα ἡ κάνοντα κι' ἄναψε τὸ τετράγωνο
φανάρι, πρεμασμένο ἀπὸ ἔνα κλαδὶ τῆς λεύκας.
Τὸ σκαμνὶ τοῦ Πέτρου μονάχα ἤτανε ἀδειαγὸ
ἀπόψε κι' ἔνα ποτῆρι γεμάτο στὴν θέσι τοῦ.

— Ψεύτικος κόσμος, π' ἀνάθεμά τον! εἶπε
ὁ Γιαννίδης δὲ Τελεπετέροις δὲ μαραγκός.

— ‘Ο, τι φάγι δὲ, τι πῆγι κανένας... ἀναστέραξε
δὲ Θανάσης δὲ Βιόλας, δὲ μπαλωματᾶς, σκύρωντας
τὸ δλοστροάγγυλο κεφάλι τοῦ ἀπάντω στὴν δλο-
στροάγγυλη κοιλιά τοῦ.

— Κι δὲ ἀγαπήσῃ! εἶπε μὲ ψιλὴ φωνούλα
δὲ Μαθιὸς δὲ γηρολόγος, τραγουδιστής μὲ τόρομα
καὶ μερακλῆς ἀκούσμενος.

‘Ο παραγνιός δὲ Ενδύμης, ἔνα παιδί δεκάξη
χρονῶν σήκωσε τὴν ποδιά τον καὶ σκούπισε τὰ
μάτια τον.

Η φουντωτὴ ἡ λεύκα, ἀκούνητη μὲς στὴν
ἀπανεμιὰ, δὲ σάλεβεν ἔνα φύλλο τῆς ἀπόψε. Η
πυκνή της φυλλωσιά, κατάμανη σὰν πίσσα,
ἀπλωνότανε σὰ μαῦρο σύννεφο ἀπάνω ἀπ' τὰ
κεφάλια τῶν ἀνθρώπων, βουρκωμένο σύννεφο
ἔπομπο νὰ κλάψῃ. Τὴν εἶχε φυτέψει μὲ τὰ χέρια
τον δὲ μακαρίτης καὶ τὴν καμάρωνε σὰν παιδί τον.
Ἐνα τοσοδά δεντράκι καὶ σὲ λίγα χρόνια φούρ-
τωσε καὶ θέριεψε κι' ἀγκάλιασε τὸν ἀέρα καὶ
γέμισε ποντιὰ καὶ τραγούδια κι' ἀπλωσεν ἥσκιους
καὶ δροσιές.

— Λεβέντικο δέντρο!... ἔλεγε δὲ Πέτρος δὲ Βά-
γιας, σὰ γύριζε τὰ μάτια καὶ τὴν καμάρωνε. Λές
καὶ δυνάμωσαν τὰ σωθικά τον ἀπ' τὸ ξανθὸ
πιοτό, ποὺ τὸ στραγγοῦν στὶς φίλες τον οἱ μερ-
ακλῆδες. Καὶ τώρα λές πώς τὸ τραβάει ἡ καρδιά
τον. Σὰ νοιώσῃ τὴν δροσιά τον μὲς στὴ φίλα τον
ἄναγαλλιάζει ἡ φυλλωσιά τον καὶ τὰ κλαδιά τον
γλυκοσαλεύουνε καὶ γλυκοτραγουδοῦντε. Μερα-
κλίδικο δέντρο, μὰ τὴν πίστη μου. Μόρο φωνὴ
ποὺ δὲν ἔχει νὰ σοῦ μιλήσῃ σὰν ἀνθρωπος.

‘Ο Μαθιὸς δὲ γηρολόγος σήκωσε τὸ γεμάτο
ποιῆτι, ποὺ ἤτανε στὴν θέση τοῦ μακαρίτη καὶ τὸ
ἀδειασε στὴ φίλα τοῦ δέντρου.

— Έτσι συνείθιζε νὰ τὸ κάρη δὲ καῦμέρος δὲ
Πέτρος, εἶπε. Ας εὐχαριστηθῇ ἡ ψυχή του ἐκεῖ
ποὺ βρίσκεται.